V Brně postavili dům se silným příběhem

Novou moderní pětipodlažní budovu pro poskytování služeb nevidomým a slabozrakým osobám se podařilo za pomoci dotace EU postavit v ulici Chaloupkova v Brně – Králově Poli. „Je to splněný sen," říká o budově Hana Bubeníčková, ředitelka společnosti TyfloCentrum Brno, které dům patří.

EVA BÁRTÍKOVÁ

NOVÝ DŮM SLUŽEB PRO NEVIDOMÉ JOSEFA CHALOUPKY V BRNĚ. K jeho výstavbě významně pomohla dotace Evropské unie. Přispěla tak k tomu, aby historický odkaz brněnského básníka byl i nadále naplňován. Nevidomí a slabozrací mohou v nových prostorách využívat pestrou škálu inovovaných i zcela nových moderních služeb brněnského TyfloCentra. Populární jsou dovednostní kurzy, kurzy sebeobsluhy a pomoc zkušených nevidomých lektorů s obsluhou PC či mobilu. Foto: TyfloCentrum Brno, Deník/Eva Bártíková

Brno – „Dům služeb pro nevidomé Josefa Chaloupky" je doslovný překlad nápisu v Braillově písmu na fasádě novostavby stojící v místě dřívějšího domu brněnského básníka Josefa Chaloupky. Ten kdysi vyslovil přání, aby jeho dům byl věnován nevidomým, což se v roce 1937 splnilo. Nejprve zde vznikla ubytovna a dílny pro nevidomé. Dům později měnil vlastníky, nevidomým opět sloužil až od roku 1990. V roce 2005 přešel do majetku obecně prospěšné společnosti TyfloCentrum Brno, kterou založila Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých (SONS).

Na rekonstrukci nezbývalo peněz. „Stará bariérová budova byla v technicky naprosto nevyhovujícím stavu. Přesto jsme v ní vydrželi, než se propadla kanalizace pod domem a my museli v roce 2011 dům skutečně opustit," vzpomíná ředitelka TyfloCentra Brno Hana Bubeníčková. V čele brněnského TyfloCentra stojí už třiadvacet let. V hlavě ji tehdy trápila otázka, co s domem bude dál. Služby mezitím přemístili do pronajatých prostor v téže ulici a dílnu o 600 metrů dále. „Rozhodovali jsme se využít toho, že Česká republika je členem Evropské unie, a požádat o peníze z fondů EU, dům zbořit a postavit něco zcela nového," líčila.

V roce 2017 se brněnskému TyfloCentru podařilo získat dotaci z fondů EU ve výši 38 milionů korun na výstavbu nového domu. Bylo rozhodnuto. Stará budova po básníkovi šla k zemi. Na jejím místě v letech 2019–2020 vyrostla moderní pětipodlažní stavba. Zde nyní TyfloCentrum Brno poskytuje nevidomým a slabozrakým široké spektrum služeb v prostorách vyhovujících potřebám moderní doby.

NOVÉ PROSTORY A MODERNÍ TECHNIKA

Zvláště nevidomí příchozí návštěvníci bývají příjemně překvapeni už u vstupu do domu, neboť je vybaven hlasovým majáčkem pro navigaci, vodícími liniemi a kontrastními prvky. Za prosklenými vchodovými dveřmi je recepce. Naproti ní je prodejna s výrobky zdejší dílny HapAteliér, která je umístěna v zadním traktu přízemí. Nedávno v prodejně rozšířili sortiment také o kompenzační pomůcky pro nevidomé. Suterén obsadilo technické zázemí a prostor pro zážitkové aktivity ve tmě. Ve vyšších patrech jsou pracovny, učebny, klubovny, cvičná kuchyně pro klienty a sociální zázemí.

> „Kompenzační pomůcky na bázi techniky a počítačů ukázaly, že je velmi důležité, aby s nevidomými hovořili již zkušení nevidomí."
> Hana Bubeníčková, TyfloCentrum Brno

Služeb brněnského TyfloCentra v nové budově během roku využije na 600 nevidomých a slabozrakých klientů. „Poprvé k nám přicházejí nevidomí a lidé se zrakovým postižením většinou proto, aby se s námi poradili. Zjišťujeme, co je trápí. Například netuší, jaké kompenzační pomůcky mohou využívat či jakým způsobem by mohli trávit svůj volný čas. Mnohdy ani nevědí, na jaké sociální dávky mají nárok. Jde o pestrá témata, která s nimi rozebíráme," popisuje ředitelka Bubeníčková.

Klienti bývají nadšeni, jakým způsobem zde pracují s nejmodernější technikou, kterou tu disponují. „Právě kompenzační pomůcky na bázi techniky a počítačů ukázaly, že je velmi důležité, aby s nevidomými, kteří potřebují s technikou poradit, hovořili již zkušení nevidomi. Proto na pozicích lektorů a sociálních pracovníků zaměstnáváme zrakově postižené osoby s vhodným vzděláním a kvalifikací. Práci s počítačem u nás učí nevidomí lektoři. Klientelou je to velmi oceňované peer poradenství," míní ředitelka.

Přestože většinu klientely tvoří lidé nad padesát let, díky novému vybavení a zkušenému lektorskému týmu přibývá i mladších klientů. „Mladé lidi hodně zajímají naše kurzy ve cvičné kuchyni, přitahují je i ostatní dovednostní kurzy," hodnotí ředitelka. Důraz zde kladou také na oblast zapojení klientů do pracovního procesu. „Naše sociálně-terapeutická dílna HapAteliér pomáhá lidem se zrakovým postižením udržet a rozvíjet pracovní návyky a manuální zručnost. Dochází do ní přes dvacet osob čtyřikrát týdně v pravidelných termínech. Vedle toho provozujeme i chráněnou dílnu HapAteliér. V ní zaměstnáváme v současné době šest zrakově postižených osob v oborech keramik, košíkář, kartonážník," doplnil ředitelku její zástupce Petr Sýkora. Z nových prostor mají v brněnském TyfloCentru obrovskou radost. Vidí v nich potenciál k dalšímu rozvoji nabízených služeb.

PROJEKT V ČÍSLECH

Příjemce:
TyfloCentrum Brno, o. p. s.

Cíle projektu:
Výstavba nového objektu na místě technicky a dispozičně nevyhovující budovy v Chaloupkově ulici v Brně. Moderní budova splňuje veškeré nároky na vysokou kvalitu poskytování sociálních služeb pro osoby se zrakovým postižením.

Zahájení projektu:
1. 2. 2017

Ukončení projektu:
30. 9. 2020

ZDROJ: MMR

Díky fondům EU mají služby pro nevidomé a slabozraké pod jednou střechou

Novostavbu Domu služeb pro nevidomé Josefa Chaloupky v Brně otevřeli v roce 2020. Objekt patří obecně prospěšné společnosti TyfloCentrum Brno, která v něm provozuje své služby pro nevidomé a slabozraké. Na výstavbu budovy se jí v roce 2017 podařilo získat štědrou dotaci z fondů Evropské unie.

EVA BÁRTÍKOVÁ

HANA BUBENÍČKOVÁ, ředitelka společnosti a finanční manažerka TyfloCentra Brno Foto: Deník/Eva Bártíková

Nový Dům služeb pro nevidomé Josefa Chaloupky nabízí dostatek prostoru pro skupinovou i individuální práci s klienty těžce zrakově postiženými a slabozrakými. Zajímavosti o nové budově nastínila ředitelka obecně prospěšné společnosti TyfloCentrum Brno Hana Bubeníčková.

Můžete přiblížit, kolik peněz výstavba nového Domu služeb pro nevidomé Josefa Chaloupky stála?

Celá stavba vyšla na bezmála 50 milionů korun včetně potřebného vybavení domu, které již nebylo součástí projektu, ale k zahájení provozu bylo nutnou investicí. Přes 38,2 milionu korun tvořila evropská dotace z Integrovaného regionálního operačního programu. Téměř 4,5 milionu korun poskytl státní rozpočet, šest milionů ostatní veřejné zdroje (město Brno a Jihomoravský kraj), dalšími zdroji byly firemní i soukromé dary. Na financování stavby bylo nutné si vzít půjčku u banky, která byla průběžně splácena poskytnutými částmi dotace po ukončení jednotlivých etap.

S jakými problémy jste se dříve potýkali při poskytování svých služeb nevidomým v pronajatých prostorách, než se vám podařilo získat dotaci na výstavbu nové budovy?

Šlo o nedostatek vhodného prostoru pro práci s klienty. V dříve pronajatých prostorách byla polovina místností průchozích, větší klubovna byla jen jediná. Nezanedbatelným aspektem byl vysoký nájem.

> „Máme zde počítače se speciálními programy pro nevidomé nebo slabozraké uživatele, které zobrazují text z počítače v Braillově písmu."

V čem je nová budova Domu pro nevidomé jiná oproti běžným stavbám? Které stavební a technické „vychytávky" se vám podařilo v ní zrealizovat?

Lidé se zrakovým postižením potřebují jednoduchý, nepříliš členitý prostor. Chodby jsou vybaveny vodícími lištami. Pro slabozraké jsme zajistili kontrastní orientační prvky na stěnách. Vstup do domu je osazen zvukovým a hlasovým majáčkem. Symbol Braillova písma jsme kromě nápisu na fasádě domu využili i při návrhu akustických panelů ve větších prostorách. Z dalších „vychytávek" mohu zmínit například pracovní desku kuchyňské linky ve cvičné kuchyni – je vybavena zvýšeným okrajem, aby případná uniklá tekutina nestékala ihned po lince na zem.

Část evropské dotace se soustředila i na materiálně technické zajištění. Co se díky tomu zlepšilo?

Pořídili jsme do poradny křesla pro seniory se zvýšeným sedem, nové vybavení pro cvičení klientů. Dům je v každém podlaží vybaven kuchyňkami pro občerstvení zaměstnanců i klientů. Nechybí vybavení novou telefonní ústřednou i novou IT technikou – máme zde počítače se speciálními programy pro nevidomé nebo slabozraké uživatele, braillské řádky, které zobrazují text z počítače v Braillově písmu.

Co si v nové budově vaši klienti a zaměstnanci pochvalují nejvíce?

Především to, že mají služby pod jednou střechou. Pro aktivity máme dobré zázemí, pro dílnu nebo pro cvičení máme šatny. Klienti nemusí čekat na termín, kdy se jim budeme věnovat. Na každém podlaží kolegové i klienti mají zázemí v podobě kuchyňky, není problém připravit čaj, kávu.

Jaké jsou další plány TyfloCentra v Brně?

Proběhla redefinice našich služeb, obnáší to provazování všech našich činností a aktivit. V propojení všech služeb (poradenství, aktivizace, sociální rehabilitace a asistenční služby) lépe můžeme reagovat na aktuální potřeby klientů. Už si je nemusíme předávat mezi službami a vymezenými činnostmi. Doufáme, že se nám podaří rozvinout peer podporu našim klientům, neboť zaměstnáváme kolegy přímo z dané cílové skupiny. Například v oblasti obsluhy IT technologií peer podpora funguje řadu let. Obsluhu PC a chytrých telefonů u nás učí nevidomí lektoři již přes 20 roků.

EVROPSKÉ FONDY PŘISPÍVAJÍ KE SNIŽOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH NEROVNOSTÍ

Miliardy z prostředků EU pomáhají zkvalitňovat život lidem se sociálním nebo zdravotním handicapem

KDE fondy EU pomáhají

Rovný přístup ke vzdělání, podpora zaměstnanosti
- budování kvalitního a inkluzivního vzdělávání
- cílená pomoc dětem, žákům a studentům se speciálními vzdělávacími potřebami
- podpora získávání klíčových kompetencí a celoživotního učení
- navyšování kapacit a modernizace mateřských škol na podporu zaměstnanosti rodičů
- prosazování rovnováhy mezi muži a ženami na trhu práce
- vzdělávání a profesní příprava plynoucí z rozvoje nových odvětví průmyslu a podnikání

Zvyšování kvality a dostupnosti sociálních a zdravotních služeb
- pomoc znevýhodněným skupinám při vstupu na trh práce
- posilování socioekonomické integrace nejchudších osob
- podpora startu, rozvoje a udržitelnosti sociálních podniků
- spolufinancování nového sociálního bydlení
- transformace systému sociálních služeb
- vzdělávání pracovníků v sociálních službách

Prostředky EU určené na podporu zaměstnanosti a sociálních projektů v období 2021–2027

Z Operačního programu Jan Amos Komenský je na kvalitní a spravedlivě přístupné vzdělávání vyčleněno **32,2 miliard korun**.

V Operačním programu Zaměstnanost plus je v současném programovém období na podporu zaměstnanosti a sociálního začleňování připraveno **34,8 miliard korun**.

Integrovaný regionální operační program v aktuálním období na zlepšení dostupnosti sociálních a zdravotních služeb nabízí **40,4 miliard korun**.

V programovém období **2014–2020** bylo do zaměstnanosti a sociálních projektů v ČR investováno **154 miliard korun** z fondů EU.

Fondy EU podpořily například:

115 692 vytvořených pracovních míst

1 996 nových bytů sociálního bydlení

77 658 rodičů, kteří mohou pracovat díky novým školkám

ZDROJ: MMR, DATA K 28. 2. 2023

Více informací a vyhledávač dotačních příležitostí na www.dotaceEU.cz

EVROPSKÁ UNIE Fond soudržnosti Operační program Technická pomoc
MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR

Další obdobné projekty z fondů EU

CESTA PŘÍBĚHŮ

Příjemce: Labyrint Brno, z. s.

Cíl projektu: Podpořit čtenářskou gramotnost dětí ze socioekonomicky a kulturně znevýhodněného prostředí. Obsahem bylo předčítání beletrie a motivační program.

Zahájení projektu: 1. 11. 2016
Ukončení projektu: 31. 10. 2019

Veřejné zdroje: 960 651 Kč
Dotace EU: 5 443 691 Kč
Celková částka: 6 404 342 Kč

DOMA I V PRÁCI V POHODĚ II

Příjemce: Základní škola a mateřská škola Pozořice

Cíl projektu: Skloubení pracovního a rodinného života rodičů, mimo jiné formou doprovodu jejich dětí na kroužky a zájmové aktivity.

Zahájení projektu: 1. 7. 2021
Ukončení projektu: 31. 8. 2022

Veřejné zdroje: 517 106 Kč
Dotace EU: 2 930 269 Kč
Celková částka: 3 447 375 Kč

OBNOVA BUDOV PO TORNÁDU

Příjemce: OMSTAV, s. r. o.

Cíl projektu: Rekonstrukce budov firmy OMSTAV v Mikulčicích poškozených tornádem v roce 2021. Výrobní a nevýrobní prostory byly plně obnoveny a upraveno bylo také okolí areálu.

Zahájení projektu: 24. 6. 2021
Ukončení projektu: 3. 12. 2021

Dotace EU: 6 479 074 Kč
Celková částka: 6 479 074 Kč

EVROPSKÁ UNIE Fond soudržnosti Operační program Technická pomoc
MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR